

AVRUPA BİRLİĞİ TEMSİLCİLİĞİ • BRÜKSEL

2013 / 38

BRÜKSEL'DE BİR HAFTA

21 Ekim 2013

BU SAYIDA:

**AB – TÜRKİYE
AB - ÇİN
AB - KANADA
GENİŞLEME POLİTİKASI**

TUSIAD BUSINESS EUROPE ÜYESİDİR

AVRUPA İŞ DÜNYASI KONFEDERASYONU

İSTANBUL	tusiad@tusiad.org
ANKARA	ankoffice@tusiad.org
BRUSSELS	bxloffice@tusiad.org
BERLIN	berlinoffice@tusiad.org
PARIS	parisoffice@tusiad.org
BEIJING	tusiad.china@tusiad.org
WASHINGTON DC	usoffice@tusiad.org

www.tusiad.org

13, AVENUE DES GAULOIS B-1040 BRUXELLES T: +32 2 736 4047

HAZIRLAYANLAR : Dilek İştar Ateş – Dilek Aydın

AB – Türkiye

- AB Komisyonu, **2013 Türkiye İlerleme Raporu**'nu 16 Ekim 2013, Çarşamba günü yayımladı. Raporla yer alan tespitlerden bazıları:

- Gümrük Birliği değerlendirmesi sonucunda düzenlenecek rapor 2013 sonunda yayımlanacaktır.
- AB-Türkiye arasındaki ticaret toplamı 2012 yılında 123 milyar €'ya ulaşmıştır.
- Türkiye AB'nin 6. ticaret ortağı durumundadır.
- 2013 yılı için Türkiye'ye Katılım Öncesi Yardım Enstrümanı (IPA) kapsamında 903 milyon € ayrılmıştır.
- Toplanma hakkı ve güvenlik güçlerinin müdahalesiyle ilgili yasalar ve bunların uygulanması Avrupa standartlarına çıkarılmalıdır.
- 30 Eylül'de açıklanan demokratikleşme paketinin uygulanması için gerekli kanun ve kararnamelerin çıkarılarak onaylanması gereklidir.
- Anayasa Uzlaşma Komisyonu üyelerinin sivil toplum örgütleri tarafından düzenlenen etkinliklerde halkla bir araya gelmesi anayasa tartışmalarını canlandırmıştır.
- Anayasa Uzlaşma Komisyonu'nda dört siyasi partinin önerileri kapalı oturumlarda tartışılmaktadır. Toplantı tutanakları ve Komisyon'a iletilenler yayınlanmamaktadır.
- Bağımsız kurumların faaliyetinin konuyla ilgili bakanlıkların denetimi altında olması AB müktesebatına aykırıdır.
- Yasa kalitesinin artırılması için etki analizi yapılması gereklidir.
- Yolsuzlukla Mücadele Ulusal Stratejisi'nin uygulanmasına devam edilmiştir.
- Yeni din kitapları diğer dinleri daha fazla kapsayıcı olmuştur.
- Milletvekili ve üst düzey kamu görevlilerinin yolsuzluk ve benzeri suçlarda yargılanmalarını engelleyen dokunulmazlıklarının kısıtlanmasıyla ilgili hiçbir ilerleme kaydedilmemiştir.
- Yolsuzluğa karşı GRECO tavsiyeleri tam olarak uygulanmamaktadır.
- İhaleye hile karıştırma suçunun cezası azaltılmıştır. Kamu görevlilerine uygulanan ceza 5-12 yıldan 3-5 yıla indirilmiştir. Yolsuzluklarla ilgili cezaların caydırıcı olması gereklidir.
- Mevcut yasalar birleşik vakıfların ya da Alevi vakıflarının el konan mallarının iadesine izin vermemektedir.
- Tutuklu çocuklar uygun şartlarda barınmamaktadır.
- Türkiye-AB Geri Kabul Anlaşması hâlâ imzalanmamıştır.
- Türkiye kişi başı GSYH'si (satın alma paritesi esasına göre düzeltilmiş olarak) 2012 yılında AB ortalamasının %56'sına ulaşmıştır. [İnternet bağlantısı için](#)
- AB-Türkiye müzakereleri kapsamında 22. "Bölgesel Politika ve Yapısal Araçların Koordinasyonu" başlığının AB Genel İşler Konseyi Toplantısı sonrasında 22. başlığın resmen açılması bekleniyor. Der Spiegel'in haberine göre, müzakerelerde yeni başlığın açılması konusunda Dışişleri Bakanı Guido Westerwelle ve Başbakan Angela Merkel uzlaşmaya vardı. 22. "Bölgesel Politika ve Yapısal Araçların Koordinasyonu" başlığının Haziran ayında açılması planlanmış, ancak Gezi olayları sonrasında AB ile Türkiye arasında yaşanan anlaşmazlıklar ve Almanya'nın itirazları nedeniyle başlığın açılması ertelenmişti. AB dışişleri bakanları, haziran ayında yaptıkları toplantıda faslın açılması konusunda siyasi uzlaşma sağlamış ancak 22. başlığın resmî açılışının yapılacağı Hükümetler Arası Konferansın (HAK) toplanması kararı, Türkiye hakkında AB İlerleme Raporu'nun açıklanması sonrasına bırakmıştı. [İnternet bağlantısı için](#)

AB - Çin

- AB Dışişleri Konseyi, AB'nin Çin ve ASEAN ülkeleriyle yatırım anlaşması müzakerelerine başlaması için AB Komisyonu'na görev verdi. Çin ile imzalanacak olan yatırım anlaşmasının AB ve Çin arasında karşılıklı yatırım akışını artırarak, AB'nin

Çin'deki yatırımlarına daha kapsamlı bir koruma getirmesi amaçlanıyor. Müzakerelerin 2,5 yıllık bir süre içinde tamamlanması hedefleniyor.

ASEAN ülkeleri ile müzakere edilecek olan yatırım anlaşması ile yatırımların korunması konusuna odaklanılacak. Yatırım anlaşması halihazırda ASEAN ülkeleriyle müzakereleri devam eden yatırım anlaşmasının bir parçası olacak. [Internet bağlantısı için](#)

AB - Kanada

- AB ve Kanada arasında devam eden Kapsamlı Ekonomi ve Ticaret Anlaşması müzakerelerinin tamamlanması için siyasi anlaşmaya varıldı. AB Komisyonu Başkanı Jose Manuel Barroso ve Kanada Başbakanı Stephen Harper müzakere sürecinin uzamasına neden olan anlaşmazlıklar üzerinde siyasi uzlaşmaya vararak, AB ve Kanada'da arasında ticaret hacmi artışına yarayacak olan anlaşmanın tamamlanması sürecini hızlandırmış oldu. Üst düzeyde varılan siyasi uzlaşının sonrasında her iki tarafın müzakere heyeti kalan teknik hususlarda ilerleme sağlayarak son noktayı koyacak. Söz konusu anlaşma AB'nin G8 ülkelerinden biriyle yaptığı ilk anlaşma olma özelliği taşıyacak. Müzakeresi tamamlandıktan sonra anlaşmanın AB Konseyi ve Parlamento tarafından onaylanması gerekecek.

AB ve Kanada arasındaki Kapsamlı Ekonomi ve Ticaret Anlaşması iki taraf arasındaki gümrük tarifelerinin %99'unu ortadan kaldıracak ve yatırımlar ve hizmetler alanında yeni pazarlara giriş olanağı sağlayacak. Kamu mal alımları alanında ise AB şirketleri Kanada'da federal ve yerel düzeyde kamu mal alımlarına katılabilecek. Bunların yanı sıra anlaşma ile fikri mülkiyet haklarının korunmasında da gelişmeler kaydedilmiş olacak. Anlaşmanın yürürlüğe girmesi sonrasında karşılıklı ticaretin %23 oranında artması (26 milyar €'luk artış) bekleniyor. Bu artışın AB GSYH'nı yılda yaklaşık 12 milyar € artıracığı tahmin ediliyor. [Internet bağlantısı için](#)

Genişleme Politikası

AB Komisyonu AB üyeliğine aday ülkelerin, üyelik kriterlerini son bir yılda karşılama konusunda gösterdiği performansı ortaya koyan ilerleme raporlarını yayımladı.

İzlanda : Hükümet, üyelik görüşmelerini askıya alma kararı almış ve halkoylaması ile onaylanmadıkça üyelik müzakerelerine devam etmeyeceklerini açıklamıştır. AB Komisyonu bu kararın ışığında 16 Ekim'de uygulamaya konulan Genişleme Paketi'nin bir parçası olan İzlanda hakkında özet bir rapor hazırlamıştır. Raporda, İzlanda'nın AB üyeliği için gerekli siyasi kısıtları tamamen karşılamaya devam ettiği ve İzlanda'nın işleyen bir pazar ekonomisine sahip olduğu belirtilmiştir. Müzakerelerin askıya alınması öncesinde 9 müzakere başlığı açılmış; 1'i geçici olarak kapanmıştır. Üyelik müzakerelerinin başladığı Haziran 2010 tarihinden bu yana ise toplamda 27 fasıl açılmış ve bunların 11'i geçici olarak kapanmıştır.

Nisan 2013'te gerçekleşen parlamento seçimlerinden sonra yeni hükümet Mayıs ayında AB ile üyelik müzakerelerini askıya alma ve halkoylamasında onaylanmadıkça müzakerelere devam etmeme kararı almıştı. [Internet bağlantısı için](#)

Karadağ: 2012 yılında katılım müzakerelerinin başlaması sonrasında açıklanan ikinci rapordur. Ön plana çıkan bulgular arasında Karadağ'ın işleyen piyasa ekonomisi olma yönünde önemli adımlar attığı, AB üyelik yükümlülüklerini üstlenme kapasitesini geliştirdiği, siyasi kriterleri de yeterince karşılamaya devam ettiği yer almaktadır. Tarama raporları tamamlanmış; 2 başlık müzakerelere açılmış; geçici kapanışı yapılmıştır. Örgütlü suç ve yolsuzlukla mücadele konusunda daha kararlı adımlar atılması gerekmektedir. Bazı diğer bulgular:

- Haziran 2013'te tarama süreci tamamlanmıştır.

- Gazetecilere yönelik saldırılar endişe kaynağıdır. Konunun üzerine gidilerek, araştırılması gereklidir.
- Siyasi partilerin kamu kaynaklarını kötüye kullandığı iddiaları söz konusudur. Seçim mevzuatı seçim sürecine güven eksikliği duyulmasına sebep olmuştur.
- Yargı bağımsızlığının güçlendirilmesi için anayasa değişiklikleri tamamlanmalıdır.
- Karadağ bölgesinde yapıcı bir yol oynamaya başlamıştır.
- Makroekonomik istikrar büyük ölçüde korunmuştur.
- Cari açık azalmaya başlamış olsa bile yine çok yüksek bir orandadır.
- İflas süreci başlatılan alüminyum üretici firma KAP, kamu maliyesi için ciddi bir risk oluşturmaktadır.
- Sadece turizm ve gayrimenkul sektörleriyle sınırlı kalmayıp, diğer sektörlerde de doğrudan yabancı yatırımcı çekmeye çalışılmalıdır.
- Bilim ve araştırma, eğitim ve kültür başlıkları açılmış ve geçici olarak kapatılmıştır.
[İnternet bağlantısı için](#)

Sırbistan: Üyelik müzakerelerinin başlaması kararı 28 Haziran 2013'te alındı; "İstikrar ve Ortaklık Anlaşması" 1 Eylül'de yürürlüğe girdi. Raporla ilgili temel bulgular:

- Kosova ile ilişkilerin normalleşmesi süreci şeffaf bir şekilde devam etmelidir.
- Hukukun üstünlüğü (özellikle yargı reformu ve yolsuzlukla mücadele) temel kurumların bağımsızlığı, medya özgürlüğü, ayrımcılık karşıtı politikalar, azınlıkların korunması ve iş ortamı ile ilgili reform ivmesi devam ettirilmelidir.
- Yargı, yolsuzlukla mücadele ve ayrımcılık karşıtlığı alanlarında kapsamlı stratejiler ve eylem planları yürürlüğe konmuştur. Romanların durumunun iyileştirilmesi hususunda ulusal bir stratejinin uygulanmasını öngören bir eylem planı Haziran'da yürürlüğe girmiştir.

- Sırbistan, Kosova ile ilişkilerin şeffaf ve sürdürülebilir biçimde iyileştirilmesi için kayda değer adımlar atmıştır.
- Nisan ayında "İlişkilerin normalleşmesi sürecinin prensipleri üzerine varılan ilk anlaşma" sonrasında Mayıs ayında bir yürütme planı uygulamaya konulmuştur. Bu gelişmeler iki taraf arasındaki ilişkilerde köklü bir değişim yaşandığını göstermektedir. Sırbistan, bu anlaşmanın zamanında uygulanması ve uygulama planı hususunda kesin kararlılık göstermelidir.
- Sırbistan, Kosova Sırplarını önümüzdeki günlerde gerçekleştirecek olan Kosova yerel seçimlerine katılmaya teşvik etmelidir.
- Sırbistan, yargı gibi önemli kurumların bağımsızlığına özen gösterilmeli, yargı ve yolsuzlukla mücadele için belirlenen eylem planları uygulanmalıdır.
- Ülkenin yolsuzluk ve organize suçlara yönelik etkin soruşturma, yargılama ve failleri cezalandırma konusundaki performansı güçlendirilmelidir.
- Lezbiyen, gey, biseksüel, transeksüel, çift cinsiyetliler (LGBTI) gibi savunmasız gruplar için etkin bir siyasi destek gereklidir. Geçtiğimiz üç yılda "Onur Yürüyüşü"nin güvenlik gerekçeleriyle iptal edilmesi ile temel haklara saygı konusunda önemli bir fırsat kaçırılmıştır.
- Roman gibi azınlık gruplarının durumlarının iyileştirilmesi çabaları sürdürülmelidir.
- 2012 yılında Sırbistan ekonomisi 1,7% küçülmüştür.
- 2013'ün ilk yarısında ihracatta yaşanan yükselme, azalan iç talebin olumsuz etkilerini yumuşatmıştır.
- Ekonominin yeniden yapılandırılması ve AB'den gelen rekabet baskısı ile başa çıkabilmek için ilerleme kaydedilmelidir.
- Devletin ekonomideki mevcudiyeti devlet kurumlarına zarar vermeye devam etmektedir.
- İş dünyasının geliştirilmesi ve rekabetçi bir özel sektör oluşturulması için gösterilen çaba devam etmelidir.
- Kamu ihalesi kanununun kabul edilmesi önemli bir ilerlemedir.

- Kurumsal muhasebe ve denetim alanlarında iki yeni yasa uygulamaya konmuştur.
- Çevre ve enerji alanlarında AB müktesebatı uygulanmalıdır.
- Devlet yardımlarının denetimi alanında ileri adımlar atılmalıdır. [İnternet bağlantısı için](#)

Kosova: Nisan 2013'te Sırbistan ve Kosova arasında mutakabat metni imzalanarak ilişkilerin normalleştirme yoluna gidilmiştir. Haziran 2013'te de Avrupa Konseyi, AB ve Kosova arasındaki İstikrar ve Ortaklık Anlaşması müzakerelerinin açılması için onay vermiştir.

- Vize serbestisi süreci kapsamında önemli yasalar kabul edilmiş, göç ve iltica kanunu, parti faaliyetlerinin finansmanı ve insan kaçakçılığının önlenmesi ile ilgili düzenlemeler ve uyarlamalar yapılmıştır.
- Kosova işleyen bir piyasa ekonomisi olma yolunda ilerlemektedir.
- İşsizliği azaltmak amacıyla özel sektörü desteklenmeli, işgücü piyasasındaki yapısal eksiklikler giderilerek, iş ortamı geliştirilmelidir.
- Sanayi ve Ticaret Bakanlığı'nın yeniden yapılandırılması tamamlanmıştır.
- Kaçak ticaret ve yasadışı hayvan kesimi ile mücadelede daha fazla çaba sarf edilmelidir.
- Hayvan pazarlarında denetim artırılmalı, iş ve işletme istatistiklerinin tutulması, gıda güvenliğini ve bitki sağlık kontrolleri geliştirilmelidir.
- 28 Eylül 2013'te AB ve Kosova arasındaki İstikrar ve Ortaklık Anlaşması müzakerelerinde ilk görüşme gerçekleşmiştir. [İnternet bağlantısı için](#)

- **Makedonya:** AB ile İstikrar ve Ortaklık Anlaşması imzalayan ilk ülkedir. Siyasi kriterleri yeterince karşılamaya devam etmektedir. Komisyon ile Makedonya arasındaki Katılım Süreci Üst Düzey Diyaloğu, reform sürecine olumlu katkıda bulunmaktadır. Aralık 2012'de tetiklenen siyasi kriz partiler arasında derin ayrışmalara yol açmıştır. Bu durum parlamentonun işleyişini etkilerken, bir

yandan da daha kapsayıcı ve yapıcı politika izlemek gerekliliğini göstermiştir.

- Makedonya ekonomisi işleyen pazar ekonomisi olma yolunda önemli adımlar atmıştır.
- Reform programları aktif bir şekilde uygulanarak, ekonomideki yapısal zayıflıklar giderilmektedir.
- İşsizliği azaltmak için birtakım tedbirler alınmıştır.
- Mali politika ülkenin yapısal reform öncelikleriyle uyumlu hale gelmelidir. Orta vadeli mali düzen, çok yıllık bütçelendirme, stratejik planlama ve etkin bir kamu maliyesi yönetimi ihtiyaç duyulan tedbirler arasındadır.
- Yolsuzluk iş yapabilme ortamını olumsuz etkilenmeye devam etmektedir.
- Yasama ve yönetim kapasitesi alanlarında ülke AB ile yüksek düzeyde bir uyum yakalamıştır.
- Bölgesel politika, çevre, iklim değişikliği önleme, sosyal politika ve istihdam, ve finansal kontrol konularında yeni adımlar atılması gereklidir.
- Makedonya genel olarak AB müktesebatını iyi bir şekilde benimsemiş ve üyelik sürecinde bir sonraki adıma geçebilmek için yeterli adımları atmıştır. [İnternet bağlantısı için](#)

Bosna Hersek: AB Komisyonu Bosna Hersek'in siyasi kriterlerle ilgili kısımlarda çok sınırlı ilerleme kaydettiği sonucuna varmıştır. Avrupa İnsan Hakları Mahkemesi'nin etnik köken temelinde vatandaşlara ayrımcılık uygulanması ile ilgili olarak Sejdic Finci davası hakkında kararı uygulanmamıştır. Hükümetin çeşitli kademelerinde AB ile ilgili konularda verimli bir eşgüdüm mekanizması kurulması konusunda hiçbir gelişme sağlanamamıştır.

- Bosna Hersek AB üyeliği için gereken siyasi kriterleri karşılamada çok sınırlı ilerleme kaydetmiştir.
- Parlamento AB ile ilgili mevzuatın hayata geçirilmesinde çok sınırlı bir ilerleme kaydetmiştir.
- Kamu yönetiminin mali açıdan sürdürülebilirliği konusu ele alınmalıdır.

- Yolsuzluk ve örgütlü suçlarla mücadelede sınırlı ilerleme kaydedilmiştir.
- Romanlar kötü yaşam koşulları ve ayrımcılığa maruz kalmaktadır. [İnternet bağlantısı için](#)

***

BRÜKSEL'DE GELECEK AY

AB Kurumları

- 21-22 Ekim, Avrupa Parlamentosu Genel Kurulu
- 21 Ekim, Dışişleri Konseyi
- 22 Ekim, Genel İşler Konseyi
- 24-25 Ekim, AB Liderler Zirvesi

Konferanslar

- 2 Ekim, "The State of Europe: Tough choices for a troubled Europe", Friends of Europe, www.friendsofeurope.org
- 8 Ekim, The digital economy of the future - What impact on the EU?, EPC, www.epc.eu
- 16 Ekim, "EU-India: Vital partnership in a changing world", Friends of Europe, www.friendsofeurope.org
- 17 Ekim, Closing the Funding Gap: Competition at the heart of the single market, CEPS, www.ceps.be
- 21 Ekim, EU Enlargement Strategy and Progress Reports: Maintaining Credibility?, CEPS, www.ceps.be
- 7 Kasım, The State of the Union, EPC, www.epc.eu
- 7 Kasım, Europe's energy outlook: Heading in the right direction?", Friends of Europe, www.friendsofeurope.org
- 26 Kasım, "EU-China: The next ten years", Friends of Europe, www.friendsofeurope.org